

hun aller Vaderland, dan..... twijfelt ge dan aan goede resultaten? Neen immers! Welnu dan, propageert een éénheidsfront van *alle* Blijvers!

W. M.

Ter overname gevraagd:

Bouwmaterialen door M. Lunshof,
gebruikt doch in goeden staat.
Brieven aan Administratie I.B.T.

MIJN ANTWOORD.

In de *West-Java Courant* van 7 Juni j.l. komt een stukje voor onder het hoofd: „Onze vraag!” Wij nemen het hieronder in extenso over.

Onze vraag!

De geniale leider van de C. I. V. O. maakt het ons niet gemakkelijk. Als maar stelt hij ons voor de meest penibele vragen en wij — wij geven er maar geen antwoord op.

De ééne vraag is echter de andere waard.

De heer W. M. was gast op de P. P. B. B.-vergadering, waar de heer Wiranata Koesoema zijn salarisstellingen verdedigde.

De eerste stelling kwam neer op het proclameeren van een gelijke bezoldiging van alle landsdienaren eener zelfde categorie met als grondslag die der Inheemsche bestuursambtenaren.

De tweede stelling poneerde de noodzakelijkheid van een tropentoelage voor uitgezonden.

Wij van het V. V. O., wij onthouden ons en van ons in deze tijden over dergelijke principes uit te laten.

Niet alzo de P. P. B. B. En klaarblijkelijk evenmin de heer W. M. Hij verklaarde tenminste ten congresse, dat hij zich in hoofdzaak met deze stellingen kan vereenigen.

Veel weten is veel vergeven en alles weten alles vergeven!

Het blijversfront gaat den hr. W. M. zoo ter harte.

Ons dunkt evenwel, dat hij zich in dezen toch nog wel wat nader had kunnen en ook had mogen verklaren.

En daarom onzerzijds de volgende vraag:

Vereenigt de hr. W. M. zich „in hoofdzaak” ook met de idee van de tropentoelage voor uitgezonden?

Of wacht hij liever met zijn antwoord tot wij op zijn vragen geantwoord zullen hebben?

* * *

Neen *brave* lieden, vrienden van monniken, gij hebt het absoluut mis, wanneer gij denkt, dat ik

om de wille van de totstandkoming van een Blijvers-front met de voeten tegen den zolder zal gaan staan of.....lakeiendiensten zal verrichten. Ik zal U precies zeggen — indien ge 't niet reeds wist — wat ik wensch.

I. Verkregen aanspraken zooveel als mogelijk is voor een ieder, *dus* ook voor de C. schalers, die reeds in dienst zijn, handhaven.

II. Voor *nieuw* aan te nemen personeel, na gezette overweging door een *competente* commissie, die de waarde der verschillende betrekkingen nauwkeurig zal moeten afwegen, één uniform salaris-peil met als basis ongeveer het peil der inheemsche B. B. ambtenaren, de Patihs en Wedana's in verband met Indië's *minimale* draagkracht, nu en voor lange tijden.

III. Een zelfde uniformiteit ten aanzien van *alle* andere dienstvoorwaarden voor de ambtenaren, die in de B.B.L. zijn genoemd, maar dan alléén geldend voor nieuw in dienst tredend personeel.

IV. Zoo spoedig mogelijk Indië opgevoerd tot een zoodanig welvaartspeil, dat óók de groote massa, de „orang-ketjil”, een *behoorlijk* en *menschwaardig* bestaan zal hebben. En dat kan n.h.v. alléén plaats hebben, indien „drainage” van Indië's rijkdommen sterk getemperd wordt, door een flink „uitvoerrecht” te heffen op — bij wijze van spreken — *elk dubbeltje*, dat het land uitgaat. Dus niet alléén van de „kapitalisten”, maar ook van de gewone, „huis-of-tuin” *Trekkers*.

V. Tropentoelage of een ander „koloniaal-systeem” acht ik om allerlei redenen voor Indië en voor de *Blijvers* funest! Ben ik duidelijk, brave lieden, en durft gij mij niet te volgen?

„Wij van het V.V.O., wij onthouden ons en van ons in deze tijden over dergelijke principes uit te laten.”

Och, stakkerds zijt ge toch! Schaamt U, en volgt den raad op — heeft hij U..... wellicht..... niet overschat? — van één der Uwen: „Maakt Uzelf overbodig!” Tot een volgende heldhaftigheid Uwerzijds.

W. M.

ONZE ALGEMEENE VERGADERING.

Op Zondag 4 Juni j.l. hield de V.v.B. hare jaarlijksche algemeene vergadering. Zoo spoedig als mogelijk is zullen de notulen der huishoudelijke en openbare vergadering worden gepubliceerd. Hieronder moge de openingsrede van de openbare bijeenkomst een plaats vinden.

* * *

Geachte aanwezigen.

Namens de Vereeniging van Bouwkundigen heet ik U allen hartelijk welkom op deze bijeenkomst; in het bijzonder de Vertegenwoordigers van Zuster-Organisaties en van de Pers.

Wanneer ik een terugblik werp op de periode, welke achter ons ligt, op de ups and downs van onze vereeniging in het afgelopen jaar, dan kan dit niet

anders geschieden dan met een gevoel van weemoed en van bitterheid tevens.

Met een gevoel van weemoed, omdat met sprongen — door de rigoureuze bezuinigingsmaatregelen — wij ons ledental hebben zien achteruitgaan, en omdat vele nog ongeorganiseerde collega's, die wij gepoogd hebben te doordringen van het besef, dat juist in *dezen* tijd van *dépressie* alléén een nauw samengaan ons voor erger leed kan behoeden, meenden geen gehoor aan onze roepstem te kunnen geven, met eene verwijzing naar de „slechte” tijden, naar de salariskortingen, naar de belastingverhoogen, naar de steun aan werkloos geworden familieleden onder de suiker- en thee-employé's, enz. Doch het betrekkelijk geringe offer voor vereenigings-contributie meenen zij te moeten achterhouden, omdat nog niet voldoende de noodzakelijkheid wordt ingezien van het bestaan van de vak-organisatie, en wellicht eerst nog meer klappen zullen moeten volgen, al eer zij steun en kracht zullen zoeken door zich te *vereenigen* met hun collega's. En hélaas, er zijn ook collega's, die liever willen parasiteeren.

Met een gevoel van bitterheid, van wrevel, omdat wij er nog steeds *niet* van overtuigd zijn, dat de lastenverdeeling tenopzichte van het ambtenaren-corps billijk is. Wij hebben uit de Volksraadsverslagen kunnen lezen, dat er in Holland exorbitante invoerrechten worden geheven op de Indische suiker. En dientengevolge vloeit er hier minder in 's Lands kas binnen, zoodat de ambtenaren extra een veer moeten laten. Wij hebben ook gelezen, dat niettegenstaande het verzet der groote meerderheid van de Volksraadsleden en tegen het advies in van de Indische Regeering, Indië mee moet betalen aan den bouw van den derden kruiser, omdat, naar men zegt, de *Hollandsche* werkloozen aan werk moeten geholpen worden. Wij hebben gelezen, dat trots vertoogen van den Volksraad en van de Indische Regeering, de kostenverdeling voor de marine-vloot nog steeds, ook na eene openlijke erkenning van de juistheid dier vertoogen door den afgetreden Minister van Koloniën, te zwaar drukt op het Indische budget. Wij hebben gelezen, dat niettegenstaande herhaaldelijk daarvoor in den Volksraad werd gepleit, en nadat zelfs de Indische Regeering er op heeft aangedrongen, de B. P. M. vrijgesteld blijft van de betaling van een redelijk uitvoerrecht op de in Indië gewonnen aardolie. Dit uitvoerrecht schijnt *nog steeds* een „ruw” middel te worden gevonden, en intusschen worden de stijgende lasten op de ambtenaren gelegd, lasten, die voor velen reeds ondraaglijk zijn en voor meerderen de grens van hun draagvermogen reeds hebben overschreden.

Bovendien is het met een gevoel van teleurstelling, dat ik menigmaal — niet uitsluitend door de tengevolge der malaise zwaar getroffen particulier werknemers — de klacht heb hooren uiten: „Jullie ambtenaren hebben het nog veel te goed, en hebben *niets* te klagen over de salariskortingen. De particuliere werknemers” — dit zeggen ook niet uitsluitend de werk-

nemers — „worden bij bosjes op straat gesmeten en in heel vele gevallen krijgen zij niet den minsten onderstand”.

Ik kan het mij heel best voorstellen, dat — in kommer en radeloosheid — de groep der ernstig gedupeerde particuliere werknemers nijdig kijkt naar den verkeerden kant, naar den kant van de ambtenarenwerknemers, in plaats van naar den kant van hun uitheemsche werkgevers, die in de vette jaren geprofiteerd hebben van de zeer ruime overwinsten — trouwens met hen ook de particuliere werknemers over het algemeen — terwijl nu in dezen moeilijken tijd de loontrekkers vaak *meedoogenloos* worden behandeld. Maar het is toch wel een veeg teken, wanneer ook sommige Volksraadsleden en publicisten, die het beter *moeten* weten, met veel ophef de ambtenaren aan het publiek voorstellen als een troepje *bevoorrechte* Staats-burgers, die nog best een extra-salariskorting mogen ondergaan. En liefst wordt verzwegen het feit, dat er ook heel veel Lands-personeel hopeloos, zonder dragelijken onderstand, aan den dijk werd en wordt gezet, en dat vooral de onderste rangen der ambtenaren en beambten zwaar worden getroffen, ook door terugstellingen in rang, en bij risjes. Een hooge Oome verklaarde deze kwestie zóó: „Aan het besnoeien in de hogere regionen heeft men niet zoovéel; er zijn maar enkelen, die kunnen worden wegbezuinigd; maar in de onderste lagen kan men *grootte opruiming* houden, en *dat* brengt zoden aan den dijk!”

Er zijn echter ook wel eenige verblijdende teekenen te bespeuren, Gode zij dank! Immers, trots heel veel tegenkating, in spijt van kleinzielige verdachtmaking hebben wij een kiem kunnen leggen van *goede* saamhoorigheid, van een éénheid, welke hoop geeft voor de toekomst. En dan bedoel ik daarmede in het bijzonder de Centrale, waarbij de Vereeniging van Bouwkundigen is aangesloten, aan de oprichting waarvan onze organisatie krachtig heeft medegewerkt, n.l. de C.I.V.O. Dat wil zeggen: Centrale van *Indische* Vakorganisaties van Overheidspersoneel, omvattende de middelbare en lagere ambtenaren en beambten, zonder onderscheid te maken naar den Landaard. Dit moge thans nogmaals worden herhaald, omdat men nog steeds poogt de vak-organisaties van Inheemschen tegen ons uit te spelen, door te zeggen dat de C.I.V.O. is een centrale speciaal voor de *Indo-ambtenaren*. Wij hebben *véél verder* reikende doeleinden; wij wenschen in de aller-eerste plaats te werken in het belang van *alle* Blijvers-werknemers, ongeacht het ras of de bevolkingsgroep. Wij willen daarom met alle kracht en overpoosd pal staan voor de handhaving van de volgende beginselen, welke zijn vastgelegd in de Statuten van de C.I.V.O.

I. Behoudens de bevoegdheid der Regeering om, wanneer de omstandigheden bepaald daartoe nopen, aan personen bestemd om bij eenigen tak van dienst werkzaam te worden gesteld, bijzon-

dere belooningen — in den algemeenen zin van speciale dienstvoorwaarden — toe te kennen (deze materie is geregeld in de z.g. „kort-verband-regeling”) wordt aan de bekleeders van een ambt in Gouvernementsdienst, die onder dezelfde verhoudingen dienen en aan gelijke voorwaarden van benoembaarheid (examens e.d.) hebben voldaan, ten aanzien van de belooning geen onderscheid gemaakt tusschen:

1. Europeanen, Inlanders en Vreemde Oosterlingen, noch tusschen
2. personen, die hunne opleiding geheel of gedeeltelijk in Nederlandsch-Indië hebben genoten en hen, die geheel of gedeeltelijk buiten Nederlandsch-Indië zijn opgeleid, noch tusschen
3. personen, die in Nederlandsch-Indië in Gouvernementsdienst zijn getreden en hen, die elders, bv. in Nederland voor den Indischen dienst zijn aangeworven en naar Nederlandsch-Indië zijn uitgezonden.

II. Het Overheidspersoneel dient te worden bezoldigd overeenkomstig de vereischte opleiding en de dienstverrichting, volgens normen welke voldoen aan redelijke eischen in sociaal, economisch en cultureel opzicht.

Vergadering. Met die twee beginselen bevinden wij ons in goed gezelschap. Het eerste beginsel is een getrouwe copy van grondslag I der B.B.L., en het tweede beginsel is in dezelfde B.B.L. verwerkt in verschillende criteria. En gelijk U allen wel zult weten, is de B.B.L. na *langdurige* besprekingen goedgekeurd, door de Indische Regeering en door den nu afgetreden Minister van Koloniën en..... óók door den Volksraad!

In het orgaan der Vereeniging van Bouwkundigen *De Bouwkundig Ambtenaar* No. 8 van dit jaar heb ik daarover het een en ander geschreven, dat op de jongste algemeene vergadering van de C.I.V.O. op 30 April j.l. met algemeene stemmen werd goedgekeurd. In de eerste plaats heeft de C.I.V.O. voorop gesteld, dat aan éénmaal verkregen rechten niet moet worden getornd, *vooral* niet, indien de aantasting der rechten gepaard zou moeten gaan met het opleggen van eene, speciaal voor de *Blijvers*, zeer funeste salarisherziening, zooals die door de salaris-commissie van Buuren is voorgesteld. Want indien wij ons zouden neerleggen bij de z.g. „herwaardeering”, waar blijft dan onze rechtszekerheid; en zouden wij dan ooit kunnen komen tot eene afdoende regeling van onze *rechts*-positie?

In de tweede plaats meent de C.I.V.O. — getrouw aan hare beginselen en door den nood der tijden gedrongen — dat voor *nieuw* in dienst tredend personeel *wel* mag, zelfs *moet* worden aanvaard één uniform salarispeil, dat iets hoger of iets lager zal liggen dan dat der A. schalen van de huidige B.B.L., en tevens dat zal moeten gelden één uniforme pensioen-regeling en één uniforme regeling van alle andere dienstvoorwaarden, zonder aantasting natuurlijk van

verkregen rechten der reeds in dienst zijnden. Eén en ander zal echter nader bekeken worden bij de bespreking van onze voorstellen te dien aanzien.

Vergadering. Ik heb het reeds eenige malen gesignaleerd, doch acht het om bepaalde redenen noodzakelijk om het thans opnieuw te vermelden, dat men mij van sommige zijden op min scrupuleuze getracht heeft te beschuldigen van: *a.* te willen aansturen op verdeeldheid in de Indische vakbeweging en *b.* mij te hebben laten leiden door blinde rassenhaat (bedoeld wordt: blinde haat tegen de z.g. Totoks.)

Met den meesten klem verklaar ik deze beschuldigingen voor *aperte leugens*. Ik ben integendeel *steeds* bereid geweest en *altoos* nog bereid tot *samenwerking*, indien de belangen onzer leden daardoor niet geschaad zullen worden, en mits die samenwerking geschiedt op voet van gelijkberechtigtheid. Wij weigeren echter te eenen male, om hand- en spandiensten te verrichten naar den wil van een „klikje”; wij wenschen nimmer ons te verlagen tot lakeien! Ons *pal* staan voor de handhaving van grondslag I der B.B.L. is voorts bewijs genoeg, dat *juist wij* absoluut zijn tegen *bevoorrechtiging* van de eene of andere groep of een bepaald ras, omdat dit noodwendig tengevolge *moet* hebben eene *benadeeling* van andere groepen of van een ander ras. Wat mij echter bij de oprichting van de C.I.V.O. *wel* gediend heeft als richtsnoer is de gedachte aan het U bekende: gouverner c'est prévoir! Wij, van de C.I.V.O., willen trachten te bereiken een éénheidsfront van *Blijvers*, zonder te letten op ras, landaard of nationaliteit. Terwijl wij ervan overtuigd zijn, dat het belang der Blijvers slechts gediend kan zijn door een *welvarend* Indië. En Indië is momenteel *uitgemergeld* en kan, zonder ernstige afbreuk te doen aan de belangen der Blijvers, *voorshands en in de naaste toekomst absoluut geen import van werkkrachten op eenigszins beduidende schaal verdragen*. Wij zijn er van overtuigd dat *zonder* een hecht éénheidsfront van Blijvers, reeds bij eene geringe opleving van de groote particuliere bedrijven, der groote cultures, van den groothandel enz., er opnieuw een stroom van dure importkrachten naar Indië zal worden „gelokt”; en deze van elders naar hier gekomen zullen dan *de toch reeds dunne spoeling* — voor de Blijvers — *nog aanzienlijk dunner maken*. Wij willen *vechten* — als het *moet*; en wij voorzien dat zulks *onvermijdelijk* zal zijn — *vechten* voor de belangen van onze zonen en dochteren, die *nu* reeds voor een zéér groot deel zijn prijsgegeven aan schrijnende ellende, welke bij *beduidende* import op veel hoger voorwaarden dan de vast te stellen „normaal” Indische, *steeds nijpender* zal worden!.....

Dan is er nog iets anders, waarom wij gekant zijn tegen nieuwe import van werkkrachten *en masse*. Het is dit, dat voor minstens 90% van die werkkrachten zullen zijn *Trekkers*, die dus na een betrekkelijk korten Indischen dienstdienst ons Vaderland voor goed den rug zullen toekeren. Zij zullen dan hun pensioen en hun naarstig bijgehouden spaarduitjes

verteren *buiten* Indië. En met het oog op eventueel — duizendtallen tellende — nieuwe Trekkers-werknemers in de toekomst, zal het, door het groote aantal, net zoo goed beteekenen een funeste „drainage”, als plaats heeft door het onttrekken aan Indië van de hier gemaakte enorme overwinsten, door *uitheemsche ondernemers*.

Op deze euvelen is door mij de aandacht gevestigd in eene brochure door de C.I.V.O. uitgegeven: „een éénheidsfront van Blijvers”, en behoeft daarover dus niet verder te worden uitgeweid. Slechts wensch ik één enkel voorbeeld aan te halen — er zijn gelukkig nog meerdere voorbeelden te noemen — *ter navolging*, en wijzen op den persoon van Berretty, stichter en directeur van het persbureau *Aneta*. Ik ken hem slechts van naam en heb hoegenaamd niets met hem te maken, zoodat ik dus vrij-uit mijn meening kan zeggen.

Berretty, een zoon van Indië, is naar men weet begonnen als klein werk-nemer en heeft zich — Vrouw Fortuna was met hem — opgewerkt tot groot werk-gever. Maar het is genoegzaam bekend dat hij steeds voor het grootste deel *in Indië* met kwistige hand van zijn zeer ruime inkomsten heeft verteerd en, naar het zich laat aanzien — immers, hij heeft kortelings een paleis van rond één ton boven Bandoeng laten bouwen — zal hij een Blijver zijn. En *daarom* vooral wil ik hem loven, terwijl Indië in elk geval trotsch kan zijn op dezen zoon, die in dit land heeft opgericht „*Aneta*”, waarnaar wij allen, Blijvers, kunnen opzien als naar een symbool voor een gelukkiger toekomst van Indië, van ons Vaderland!

Vergadering. Ik ben ervan overtuigd, dat ik om deze gulle verklaring opnieuw zal worden gehoond uit een bepaalden hoek, waar men nu eenmaal gewend schijnt te zijn aan het werpen met modder naar *alle* vakvereenigings-leiders, die niet aan een bepaalden leiband willen meetippelen. Men denkt, geloof ik, nog steeds mij door geschreeuw bang te kunnen maken, of op den duur daarmee succes te zullen bereiken bij de goegemeente. Dit zou wel een misrekening kunnen zijn en ik zal in elk geval wel zorgen voor een behoorlijke contra-actie. En voor mij, als Blijver en bovendien als een zoon van Indië, komt het er thans alléén op aan om één sprekend voorbeeld slechts te noemen..... *ter navolging*! Opdat hopelijk anderen, die materieel voordeel uit Indië putten, dit land ook op redelijke wijze mogen gedenken. En indien *alle* directies en aandeelhouders van groote ondernemingen: van cultures, industriëen, handel, scheepvaart en van de „olie” het goede voorbeeld van Berretty zouden volgen, óók..... de vele duizenden Trekkers onder de werknemers, dan zouden wij nu niet zoo diep in den economischen put zijn geraakt. Dan behoeven wij thans niet te beleven het diep-treurige, het tragische feit, dat in een land met nog onuitputtelijke en rijke bodemschatten onze dochteren en onze zoons niet de minste kans hebben — over het algemeen genomen; de uitzonderingen bevestigen slechts den

regel — niet de minste kans hebben om door werken, door hard werken, zich ook maar heel eenvoudige voeding en heel bescheiden kleeding te kunnen verschaffen. Nog gezwezen van het droeve lot van de vele honderdduizenden onder de „orang-ketjil”, het lot dat onherroepelijk, indien er geen grondige verandering ten goede komt in de exploitatie-methoden door uitheemsche ondernemers, ook *onze* nakomelingen, ook *ons* nageslacht tegengrijnst. En dan zullen ongetwijfeld de Blijvers in steeds grooter aantal gaan behooren tot de paupers, tot een volk van armzalige „dienstknechten”.

Geachte aanwezigen. Met eene krachtige aansporing tot *alle* Blijvers onder U, om met energie en taaie volharding mede te willen werken aan het propageeren en vormen van een éénheidsfront van *Blijvers*, ongeacht ras, landaard of nationaliteit, rang of stand, en verwachtende dat U daarbij steeds als goede Staats-burgers zult blijven binnen de perken U gesteld door de wetten h.t.l. geldig, open ik deze vergadering.

LOON NAAR ARBEID.

Voor al in *koloniale* landen is het salarisvraagstuk van zéér ingewikkelden aard, zoolang..... de toestanden „normaal” zijn. In tijden van crisis echter dringt steeds meer naar voren de wet van „vraag en aanbod”, zoodat het „koloniale-systeem” op den duur het tegen die economische wet zal *moeten* afleggen. Om hiervan een voorbeeld te noemen, moge het volgende worden overgenomen uit *De Planter*, orgaan der vakvereeniging voor Assistenten in Deli, van 16 Mei j.l.

„De D.P.V.-voorzitter vestigde voorts nog de aandacht op den nieuwen wettelijken maatregel welke momenteel van Regeeringswege bij den Volksraad staat ingediend te worden, n.l. om de algemeene wettelijke regeling van het arbeidscontract ook van toepassing te verklaren op de arbeidsovereenkomsten van Inlanders en Vreemde Oosterlingen wier in geld vastgesteld loon f 4.— per dag of meer bedraagt.

Daarvoor bestaat, volgens spreker, geen urgentie”.

*

’t Spijt ons (D.w.z. de redactie van *De Planter*. W. M.) dat we het met deze verklaring, dat daarvoor geen urgentie zou bestaan, *niet* eens zijn, want de praktijk heeft uitgewezen dat juist doordat zoovele *Inheemsche werkkrachten werden aangesteld om Europeesche employeés, die op straat werden gezet, te vervangen, wijl de wettelijke regeling op het arbeidscontract voor eerstgenoemden niet toepasselijk is, heeft de Regeering dit unfaire concurrentie-standpunt ten nadeele van de Europeesche werkkrachten willen elimineeren door de voorgestelde maatregel.* (Attendeering van mij. W. M.) Er zijn Inheem-

schen en Vreemde Oosterlingen, abituriënten van middelbare scholen, die arbeid presteeren welke gewoonlijk door Europeesche werkkrachten wordt verricht, zoodat het toch wel „een drukkende onbillijkheid” is dat op deze categorie een andere maatstaf van contractbescherming aangelegd moet blijven dan voor dezelfde werkkrachten van Europeesche origine oirbaar wordt geacht?

Dàn leggen juist deze Europeesche werkkrachten wéér het loodje. En wijl van de Regeering *rech t v a a r d i g h e i d* wordt verwacht, zal Zij deze correctieve maatregel van algemeen belang vast niet willen prijsgeven.

Uit het bovenstaande moge blijken, dat van de zijde der Europeesche employeés een *mindere* waardeering der Inheemschen en Vreemde Oosterlingen genoemd wordt een „unfair concurrentie-standpunt” *ten nadeele* van de Europeesche werkkrachten. Spreekt dit eene voorbeeld, dat aantoonst dat het z.g. „koloniaalsysteem”, waarbij in „normale” tijden de Indo’s en andere h.t.l. geboren *geen kans* krijgen voor een *faire* concurrentie, in tijden van dépressie plaats moet maken voor een meer „economisch-systeem”, geen boekdeelen? En moeten niet *alle* Blijvers er van doordrongen worden, dat van de Regeering *eveneens rech t v a a r d i g h e i d* dient te worden verwacht in „normale” tijden, waarbij *wettelijke* regelingen zullen moeten worden getroffen, dat géén concessie zal verleend worden dan onder de *imperative* bepaling, dat het assistenten-personeel voor *minstens* 50% zal moeten bestaan uit in Indië geboren en getogen werkkrachten, dienende onder *precies* dezelfde voorwaarden — óók wat het buitenlandsch verlof enz. betreft — als gelden zal voor de „import”-krachten?

In landen, waar een „koloniaal-systeem” geen reden heeft van bestaan, past men wel toe het z.g. „behoefte-systeem.” Doch ook *dit* systeem legt het in crisistijden af van de dringende economische wet dat de „tering naar de nering” dient te worden bepaald. Ook hiervan kunnen wij een voorbeeld aanhalen, en citeeren dan een gedeelte van een ander artikel uit hetzelfde nummer van *De Planter*.

Australië wordt wel — en niet ten onrechte — *the workman’s paradise* genoemd. (Jawel, van de *Europeesche* arbeiders „van *Aziatische* smetten vrij”. Aziaten en Indo’s, al of niet van Engelsche afkomst, mogen in *de hel* rondwandelen. W.M.) Een paradijs is Australië van nature. Zijn zonnig klimaat, zijn lichte zeeën, zijn blanke stranden en schilderachtige rotsen, zijn heuvelachtige *bush* — keelden van het heerlijkst natuurschoon komen dadelijk op bij hem, die Australië kent. En de georganiseerde (*blanke*. W. M.) werkman heeft het er voor het zeggen, soms voor jaren heel alleen, soms als sterke minderheid tegenover de samenwerkende nationalist (de *oorspronkelijke* Australiërs worden *natuurlijk* niet als „na-

tionalisten” aangemerkt, doch aan hen wordt hoogstens als „paria’s” het leven *gegend*. W. M.) en farmers. Ook economisch is — hoe paradoxaal dit in dezen tijd moge klinken — Australië een paradijs. Als de woolclip slaagt, als de vleeschprijzen goed zijn en de graanoogsten meevallen, is er, met de voortdurende goudproductie, een geweldige export, waarvan het equivalent heel wat sociale experimenten toelaat. Op dit punt van het sociale experiment heeft *Labour* het echter inderdaad bont gemaakt. Een zwaar protectionistisch tarief belast alles wat naar weelde zweemt of voor den meergegoede bestemd is; een invoerverbod — practisch of bij wijze van prohibitive rechter — belet invoer van wat men zelf wil maken (zooals bijv. suiker): de White Australia-policy sluit elke mogelijkheid van concurrentie op de arbeidsmarkt door Aziaten (èn door Indo’s. W. M.) uit, een loonzetting — de living wage — bestaat welke alleen naar *de behoeften* (attendeering van mij. W. M.) van den arbeider en niet naar economische wetten ziet, een arbeidsregeling zorgt, dat *de 8 urige werkdag* (ongeacht nog de vele extra-holidays) ook bij groot tekort aan arbeidskrachten nimmer worden overschreden en gedurende jaren wordt voor de meeste bedrijven zelfs gegaan tot een 44 urige werkweek.

Daarbij komt een roekeloze leeningspolitiek door vrijwel alle staten van Australië en door de Commonwealth zelf. Eensdeels waren deze leeningen inderdaad noodig om het geweldig groote en vrijwel onbewoonde land open te leggen en te outilleeren, doch maar al te veel zijn zij ook gebezigd om in achter ons liggende jaren op groote schaal begrotingstekorten te dekken en om dure en overtollige fantasieën uit te voeren — men denke aan Canberra, de hoofdplaats van het Gemeenebest, gebouwd op een willekeurige plaats precies in het midden tusschen Melbourne en Sydney. Voorts heeft Australië een uiterst duur parlementair stelsel met zes staatsparlementen, zes staats-kabinetten, zes staats-ambtenaren-corpsen en een zevende dergelijke outfit voor de Commonwealth. Tenslotte teistert de endemische ziekte der stakingen — algemeene en partiele — het bedrijfsleven. Dit alles, gepaard aan zekere corrupte verschijnselen toen de uiterste linkerzijde van Labour de macht tot zich trok, vormen de gevaarlijke punten van dit grootsche doch al te eenzijdige Australische *labour-experiment*.

Hoe dit alles mogelijk was? Van oudsher was Australië een werkman’s land. De *immigranten*, (Attendeering van mij; het zou er heel anders in Australië uitzien, indien er een stroom van import-trekkers het land doorlopend *draineerde*. W. M.) de menschen van de *gold rush* in het midden der vorige eeuw en later de gestadige

stroom van landverhuizers behoorden vrijwel uitsluitend tot de arbeidersklasse. De al vroeg toegepaste vakverenigingsmethoden brachten ten slotte politieke macht in handen der *trade-unions* en een eenzijdig doorgevoerd gebruik van die macht in parlement zoowel als in de rechtszaal, in fabriek, onderneming en werkplaats was mogelijk door de isolatie van het zee-omspoelde Australië, dat op zijn schaarsche bevolking was aangewezen, door de enorme afstanden en vooral door de *eindheitliche* organisatie der unions zoowel bij hun actie in de werkplaatsen (*closed shop*) bij hun stakingsmethoden als bij de arbitrale rechtspraak in arbeidsaangelegenheden. (Men kan dus wel nagaan, dat Koning Arbeider in Australië zoowat *almachtig* was; en toch! W. M.) De schapenscheerders-vakvereniging, die wist hoe bij groote wol-„oogsten” niet alleen de schapen maar ook derzelver eigenaren ongenadig te plukken, gaf in de tachtiger jaren den stoot tot de Australian Workers Union en in 1891 telde Labour 16 afgevaardigden in het parlement van Nieuw-Zuid-Wales. In de andere koloniën is — in 1900 ook in het eerste Commonwealth Parlement dit voorbeeld gevolgd. De trade unions en de door hen gecommandeerde politieke labour members werken — zij het met dikwijls luidruchtige onderlinge twisten — nauw te samen; zij zijn staatsgewijze georganiseerd en federaal in de *Australian Council of Trade Union* en de meer de platteland-workers omvattend *Australian Workers Union*. De vakverenigingen tellen ongeveer 900.000 leden, vrijwel een derde deel der geheele volwassen bevolking. Hun methode om de arbeidersverhoudingen te beheerschen ligt in de *verplichte arbitrage*, welke na de reeks van stakingen in 1890—1894 (zeelieden, schapenscheerders, Broken Hill) tot stand kwam. De eerste wetgeving van die strekking vond, in navolging van Nieuw-Zeeland, plaats in 1896 in Victoria, later gevolgd in al de andere staten behalve Tasmanië. In 1904 kwam de eerste *Commonwealth Arbitration Act*. Het dubbele doel van deze wetgeving was het tegengaan van „*sweating*” van den arbeider en het voorkomen in de toekomst van stakingen. Aan het stakingsverbod is echter nimmer de hand gehouden en nog immer volgt de eene staking na de andere. Geheele industrieën, speciaal op het gebied van den mijnbouw en de metaalindustrie, zijn door dit euvel onmogelijk gemaakt. (Wie het onderste wil uit de kan, enz. W. M.) Hiermede heeft Labour het algemeen belang, de bedrijfsmogelijkheden en ten slotte zich zelf veel kwaad gedaan. De „Loonraden” stellen dus door hun uitspraken de loonen vast na eidelooze procedures, en deze uitspraken, „*awards*”, vormen een onuitwarbaar netwerk van dikwijls tegenstrijdige beslissingen. In 1927 maakte een rechter

melding van een groote onderneming, die met 125 zulke uitspraken rekening had te houden! De lange duur der processen blijkt uit de beide volgende voorbeelden: een loonproces in de kledingindustrie duurde negen maanden, dat in de handelsdrukkerijen 7 maanden.

Was eerst bestrijding van onderbetaling en overwerken het doel der loon-zettingen, allengs (sedert 1907) kwam de *living-wage-idee* naar voren: loon naar behoefte — en naar de natuurlijk steeds stijgende behoefte — van den werkmán, de „normal needs of the average employee regarded as a human being living in a civilized community”! (Vanzelfsprekend zal de stijging der behoeften begrensd *moeten* worden door de..... *beschikbare* middelen. Wij komen hierop nog terug W.M.) Een normaal gezin van 5 personen werd later als standaard genomen, waardoor naar van werkgeverszijde werd betoogd (in 1921) loonen werden betaald voor 450.000 niet bestaande vrouwen en 2.100.000 niet-bestaande kinderen! Tegenwoordig geschieden de uitspraken niet meer middels eidelooze getuigenverhooren maar eenvoudig op de indexcijfers van de *cost of living* waarbij dan f 0.30 per dag wordt gevoegd voor fluctuaties in de prijzen. Dit werd de *basie wage*, welke al maar steeg: van $\pm$ £ 1.10.— in 1892 tot om en bij de £ 4.— per week in 1928. (Dat zijn *andere* cijfers dan de gobang per dag, welke voldoende werd geacht voor bevrediging van de *behoefte* van een „orangkettijl”. Heila, heeren onder de voorstanders van het „behoefte-criterium”, door *wie* en *hoe* worden de „*behoefte*” bepaald? Geeft daar eens *bevredigend* antwoord op, en rekent niet *uitsluitend* naar U toe! En daarom: Vereenigt U, gij Blijvers, ongeacht het ras, den landaard of de stand; want U *allen* bedreigt het zwaard van Damocles in de gedaante van *verhongerings-opden-duur*, wanneer Indië niet *spoedigst* wordt een *welvarend* land. Aan het slot kom ik hierop nog terug. W. M.) In 1927 was een uitspraak over stukwerkbetaling niet naar den zin der metaalbewerkeren, zij weigerden onder die voorwaarde te werken, de andere unions kwamen hen te hulp en dit deel van de uitspraak heeft nimmer toepassing gevonden.

Noch als product van wetgeving — in 16 jaar werd de Federal Arbitration tot 13 keer gewijzigd — noch als middel tot vredestelling in de industrie is deze regeling een succes te achten. Integendeel, de klassehaat werd door al die opwindende procedures steeds sterker, een heele klasse van arbeidersleiders en advocaten en duizenden getuigen moesten bezoldigd worden voor de processen en het verzamelen der gegevens, het idee van rechtspraak in economische zaken bleek in den vorm, welke zij in de praktijk in Australië heeft aangenomen, weinig practisch en weinig

in overeenstemming met een gezonde economie.

Toch is het een vreugdegevend gezicht als men de door de welvaart veroorzaakte verfijning — vooral van de vrouwen — der werkmansklasse ziet, als men de gelukkig en gezond uitziende drommen met de ferry's op de Zaterdag en Zondagen of op de vele extra vrije dagen — bakers' holiday, butchers' holiday enz. — ziet trekken naar Manly en per tram naar Coogee en al de andere stranden, als men ziet hoeveel gezonder en opgewekter die stand is geworden door haar, zij het dan kunstmatige, welvaart. (Attendeering van mij. Wanneer — in Godsnaam — zal het in dit prachtland, in Indië, zóóver zijn gekomen, dat er een zoodanige welvaart heerscht, dat bittere en schrijnende, menschonteerende armoede en ontbering van de miljoenenmassa tot het verleden zullen behooren? Blijvers, gij allen, vormt spoedigst een éénheidsfront op reële basis, en geleid door nuchtere en goedgeschoolde vóórmannen. Werkt, werkt en werkt W.M.) Maar de wetten der staathuishoudkunde laten nu eenmaal niet met zich spotten! Zoodra de goede productiejaren voorbij waren brak dan ook de crisis op ongekend krachtige wijze los. De diverse begrootingsrekeningen toonen dat het fiscale jaar 1930 een tekort heeft opgeleverd van $\pm$ 9 miljoen pond, de schuld van Commonwealth en staten ging toen de £ 1000 miljoen te boven (d.i. meer dan f 2000.— per hoofd der bevolking), leeningen waren buiten Australië niet meer te krijgen. Sir Otto Niemeyer van de Bank of England wordt naar Australië gezonden, dat zucht onder ultra-labour regeeringen, de mogelijkheid van leeningen wordt afgesneden.

Het Australische pond valt op f 7.50 en lager, de werkloosheid stijgt van 12,1% in 1929 tot 28,3% in 1931 en nog hoger in het daarop volgende jaar. De meest drastische maatregelen worden uitgedacht door de labourregering, die de Commonwealth Bank of Australia tracht te dwingen tot het verstrekken van de ontbrekende middelen. De spanning neemt toe.....

In December 1931 trad na politieke en financiële orgieën van de uiterste „labour causus”, waaraan de namen van Theodore (Queensland) en Lang (Nieuw Zuid Wales) verbonden zullen blijven, de ommekeer in het alleruiterste oogeblik. De premier Sculkin moet tot aftreden worden gedwongen, overal treden de arbeidersregeringen af en het moeizame herstel begint, al vindt men nog geen geld om het tot £ 14 miljoen gestegen deficit der gezamenlijke budgetten over 1932 te consolideeren. Maar de betalingsbalans wijst over 1931 voor het eerst een aanmerkelijk overschot.

Thans onze conclusies.

Men mag nu heel mooi en prettig praten over een „Rijks- éénheid”, de feiten wijzen er tot nog toe op,

dat wel degelijk op allerlei manieren een beduidende bevoorrechtiging plaats heeft van de „import”-krachten boven de Indo's en Inheemschen, vooral ten aanzien van hen, die in Indië zijn geboren en opgeleid. De steeds positiever luidende „geruchten” over de opheffing van de drie hooger-onderwijsinrichten h.t.l. kunnen wij dan ook niet in een ander licht bezien dan dat zulks gedaan zal worden om zooveel mogelijk de „hoogere” betrekkingen slechts te stellen binnen het bereik van „import”. En wij twifelen er geen moment dan, indien onze hogescholen worden wegbezuinigd, dat dan een zoodanige „selectie” van „import” zal plaats hebben, dat die niet anders kan uitvallen dan ten nadeele van de Blijverskinderen. En het is te eenenmale uitgesloten, dat Indo's voor een zelfde betrekking op hooger salaris zullen worden aangenomen met vooropstelling van het z.g. „behoefte-criterium”, wanneer er nog evengoed op minder loon Inheemsche gegadigden zijn te vinden. De Indo's, die het „behoefte-criterium” wenschen te laten gelden ten hunnen voordeele, vergeten in de eerste plaats dat de Inheemschen óók dezelfde stijging van behoeften kennen, en in de tweede plaats, dat eventueel bij hoogere „eischen” zij achter het net zullen visschen. De voorbeelden van Deli en van Australië toonen dit duidelijk aan, maar bovendien is Australië een schitterend voorbeeld van de mogelijkheid tot het voldoen aan meerdere behoeften door welvaartbevordering en tevens, dat een zéér behoorlijk loonpeil gezondheid en levensvreugde onder de arbeidersklasse doet toenemen; ja, zelfs *verfijning* teweegbrengt.

Naar aanleiding van al het voorgaande houden wij dan ook vast aan onze beginselen, dat „loon naar arbeid” moet worden toegekend, en dat het loon voor de *onderste* lagen in Indië sterk zal moeten en kunnen worden opgevoerd door een *systematische* — en in Godes naam geen „prutserige” — welvaartbevordering. Indië zal moeten worden een *rijk* land..... in de eerste plaats voor *alle* Blijvers. Om hiertoe te kunnen geraken dienen *alle* Blijvers binnen den kortst mogelijken tijd te vormen een éénheidsfront, zoowel in de vakbeweging als in de politiek. En wij aarzelen niet daaraan toe te voegen dat daarvoor *gewerkt* zal moeten worden, *met kracht en macht*, doch..... dat men steeds zal moeten blijven binnen de perken der h.t.l. geldende wetten. Met hoeveel geweld ons heel vaak ook een brok naar de keel stijgt bij het waarnemen van velerlei „maatregelen”, hoe veel inspanning het ons moge kosten om ons steeds in te toomen, toch is er n.o.m. *geen andere*, maar *zeker géén betere* weg om het gestelde doel te bereiken, dan door het voeren van *legale* actie!

W. M.